

Nota voor Burgemeester en Wethouders

Bestuursorgaan : Burgemeester en Wethouders
Onderwerp : Concept-programmabegroting Veiligheidsregio IJsselland 2027
Portefeuillehouder : Burgemeester
Notanummer : 2026-238
Datum B&W-vergadering : 7-04-2026
Team : Team Beleid Veilig en Gezond Samenleven
Programma : 02 - Openbare orde en veiligheid

Parafen voor akkoord nota :

- 01-04-2026: Burgemeester
- 01-04-2026: Teamleider Beleid Veilig en Gezond Samenleven
- 01-04-2026: Afdelingsmanager Beleid Samenleving

Parafen voor agendering :

- 02-04-2026: Afdelingsmanager Concernstaf en adjunct-secretaris
- 01-04-2026: Gemeentesecretaris/algemeen directeur

Bijlagen bij deze nota : Aanbiedingsbrief concept programmabegroting 2027
VRIJ.pdf, Programmabegroting 2027 - concept .pdf

Datum definitieve akkoord : 7-04-2026

Besluit

1. De gemeenteraad voor te stellen om geen zienswijze in te dienen op de concept-programmabegroting 2027 van Veiligheidsregio IJsselland
2. Het raadsvoorstel en ontwerp-raadsbesluit vast te stellen
3. De stukken aan te bieden aan de raad

De nota en het besluit openbaar te maken

Inleiding

Per brief van 12 maart 2026 stuurt het dagelijks bestuur van Veiligheidsregio IJsselland (VRIJ) haar concept-programmabegroting 2027 aan uw gemeenteraad. De gemeenteraad is op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen bevoegd om een zienswijze naar voren te brengen. Gebruikelijk is dat het college van burgemeester en wethouders een standpunt bepaalt en dat aanbiedt aan de gemeenteraad middels een raadsvoorstel.

Met ingang van 2026 is de veiligheidsregio geconfronteerd met een structurele korting van 10% op de gelden van de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR). Deze gelden worden door de Rijksoverheid uitgekeerd en zijn bedoeld voor de versterking van crisisbeheersing, brandweezorg, informatievoorziening en regionale weerbaarheid. Voor Veiligheidsregio IJsselland betekent dit in 2027 een verlaging van circa €900.000. Ondanks deze korting wordt een sluitende begroting gepresenteerd. Financiële effecten worden (net als in 2026) in 2027 tijdelijk opgevangen met incidentele maatregelen binnen de eigen begroting.

Vanaf 2028 ontstaat een structurele financiële opgave: de incidentele maatregelen lopen af en wettelijke en bestuurlijke taken nemen toe. Conform de zienswijzen die gemeenten bij de begroting 2026 hebben ingediend, start in 2026 een gestructureerd proces waarin verschillende scenario's worden uitgewerkt richting de begroting 2028. Naar verwachting vindt hierover bestuurlijke bespreking en besluitvorming in het derde en vierde kwartaal van 2026 plaats, zodat de uitkomsten kunnen worden verwerkt in de kaderbrief 2028 en de daaropvolgende begroting.

Beoogd maatschappelijk resultaat

Door goedkeuring van de concept-programmabegroting 2027 van de Veiligheidsregio IJsselland kan deze de taken van de brandweer, rampenbestrijding en crisisbeheersing voor onze inwoners en ondernemers goed uitvoeren.

Kader

Artikel 35 van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr).

Betrokken partijen en participatie

Er is bestuurlijk draagvlak voor de regionale samenwerking. Voor de activiteiten van VRIJ bestaat veel waardering. Aan de inzet van VRIJ is de noodzaak tot bijdragen in de kosten verbonden.

Toelichting op participatiebeleid

Niet van toepassing.

Argumenten voor en tegen

De begroting voorziet in het continueren van de wettelijke taken van de veiligheidsregio, namelijk het versterken van veiligheid, beperken van risico's waar het kan en bestrijden van incidenten wanneer dat nodig is. Er wordt voldoende aandacht besteed aan nieuwe ontwikkelingen en risico's in het veiligheidsdomein, die vragen om een flexibele invulling van de rol van de veiligheidsregio, ook bij langdurige crises en in het kader van het (regionale) weerbaarheidsvraagstuk.

Tegelijkertijd beweegt het jaarrekeningresultaat al sinds een aantal jaren richting de nulgrens. De begroting 2027 moet gezien worden als een jaar waarin de financiële rek maximaal is benut. De begroting is sluitend, maar vanaf 2028 ontstaat een structurele financiële opgave. De Veiligheidsregio anticipeert hierop door in 2026 een gestructureerd proces te starten waarin verschillende scenario's worden uitgewerkt richting de begroting 2028. Om die reden is het voorstel daarom om nu geen zienswijze op de concept-programmabegroting 2027 in te dienen.

Financiële consequenties en dekking

De gemeentelijke bijdrage van gemeente Deventer voor 2027 wordt € 9.249.250. In 2026 was de bijdrage € 8.887.034. Het verschil bestaat uit de indexering voor het begrotingsjaar 2027 (€ 326.278). Naast de gemeentelijke bijdrage is er ook een jaarlijkse bijdrage bevolkingszorg (€ 35.938). Ook heeft Deventer te maken met de maatwerkafpraak over functioneel leeftijdsontslag (FLO). Deze maatwerkafpraak over de FLO-regeling is een voorschot dat vanuit de historie in de gemeentelijke bijdragen meeloopt. Bij de jaarrekening vindt een eindafrekening FLO plaats. De jaarlijkse bijdrage bevolkingszorg is noodzakelijk om de wettelijke taken van de veiligheidsregio (toekomstbestendig) uit te voeren. Deze bijdragen worden ook in de begroting van de gemeente verwerkt.

Openbaarmaking en communicatie

De nota en het besluit worden openbaar gemaakt.

Aanpak en uitvoering

Na het besluit van de raad wordt het bestuur van de Veiligheidsregio IJsselland op de hoogte gebracht.

RAADSVOORSTEL

Onderwerp	: Concept-programmabegroting Veiligheidsregio IJsselland 2027
Portefeuillehouder	: Burgemeester
Voorstelnummer	: 2026-238
Datum B en W besluit	: 7-04-2026
Team	: Team Beleid Veilig en Gezond Samenleven
Programma	: 02 - Openbare orde en veiligheid

Inleiding

Per brief van 12 maart 2026 heeft het dagelijks bestuur van Veiligheidsregio IJsselland (VRIJ) haar concept-programmabegroting 2027 aangeboden aan uw raad. De raad is op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen bevoegd om hun zienswijze naar voren te brengen. Gebruikelijk is dat het college van burgemeester en wethouders een standpunt bepaalt en dat aanbiedt aan uw raad door middel van een raadsvoorstel.

Raadsvoorstel

1. Geen zienswijze in te dienen op de concept-programmabegroting 2027 van Veiligheidsregio IJsselland

Kern raadsvoorstel

Geen zienswijze in te dienen op de concept-programmabegroting 2027 en het college van burgemeester en wethouders te verzoeken daarvan het dagelijks bestuur van Veiligheidsregio IJsselland op de hoogte te stellen. VRIJ presenteert aan de hand van een aantal tijdelijke maatregelen een sluitende programmabegroting 2027. Vanaf 2028 ontstaat een structurele financiële opgave. Om die reden wordt in 2026 een gestructureerd proces gestart waarin verschillende scenario's worden uitgewerkt richting de begroting 2028.

Beoogd resultaat

Door goedkeuring van de concept-programmabegroting 2027 van de Veiligheidsregio IJsselland kan deze de taken van de brandweer, rampenbestrijding en crisisbeheersing voor onze inwoners en ondernemers goed uitvoeren.

Kader

Artikel 35 van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr).

Argumenten ten behoeve van de raad

De begroting voorziet in het continueren van de wettelijke taken van de veiligheidsregio, namelijk het versterken van veiligheid, beperken van risico's waar het kan en bestrijden van incidenten wanneer dat nodig is. Er wordt voldoende aandacht besteed aan nieuwe ontwikkelingen en risico's in het veiligheidsdomein, die vragen om een flexibele invulling van de rol van de veiligheidsregio, ook bij langdurige crises en in het kader van het weerbaarheidsvraagstuk.

VRIJ presenteert aan de hand van een aantal tijdelijke maatregelen een sluitende programmabegroting 2027. Vanaf 2028 ontstaat een structurele financiële opgave. De veiligheidsregio anticipeert daarop door in 2026 een gestructureerd proces te starten waarin verschillende scenario's worden uitgewerkt richting de begroting 2028. Om die reden is het voorstel om daarom geen zienswijze op de concept-programmabegroting 2027 in te dienen.

Betrokken partijen en participatie

Er is bestuurlijk draagvlak voor de regionale samenwerking en extra bijdrage voor de doorontwikkeling van de brandweer. Voor de activiteiten van VRIJ bestaat veel waardering. Aan de inzet van VRIJ is de noodzaak tot bijdragen in de kosten verbonden.

Financiële consequenties

De gemeentelijke bijdrage van gemeente Deventer voor 2027 wordt € 9.249.250. In 2026 was dit € 8.887.034. Het verschil bestaat uit de indexering voor het begrotingsjaar 2027 (€ 326.278). Naast de gemeentelijke bijdrage is er ook een jaarlijkse bijdrage bevolkingszorg (€ 35.938). Ook heeft Deventer te maken met de maatwerkafpraak over functioneel leeftijdsontslag (FLO). Deze maatwerkafpraak over de FLO-regeling is een voorschot dat vanuit de historie in de gemeentelijke bijdragen meeloopt. Bij de jaarrekening vindt een eindafrekening FLO plaats. De jaarlijkse bijdrage bevolkingszorg is noodzakelijk om de wettelijke taken van de veiligheidsregio (toekomstbestendig) uit te voeren. Deze bijdragen worden ook in de begroting van de gemeente verwerkt.

Betrokkenheid raad

Het dagelijks bestuur van de VRIJ heeft de benodigde documenten van de kadernota en concept programmabegroting naar uw gemeenteraad gestuurd. Op deze wijze heeft u de noodzakelijke informatie beschikbaar voor de bespreking van de gemeentelijke begroting. Ook heeft uw raad de mogelijkheid, zoals geregeld in de Wet gemeenschappelijke regelingen, om een zienswijze op de concept-programmabegroting in te dienen.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Deventer,

de secretaris, J.P. Wassens - de burgemeester, R.C. König

ONTWERP-RAADSBESLUIT

Onderwerp : Concept-programmabegroting Veiligheidsregio IJsselland 2027
Voorstelnummer : 2026-238
Datum raadstafel :
Datum raadsvergadering :

Burgemeester en wethouders van Deventer,

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 7-04-2026, nummer 2026-238.

BESLUITEN

1. Geen zienswijze in te dienen op de concept-programmabegroting 2027 van Veiligheidsregio IJsselland

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van

De raad voornoemd,
de Griffier,

de voorzitter,

A. Kerver

R.C. König

Veiligheidsregio IJsselland
Postbus 1453
8001 BL Zwolle

Aan de raden van de gemeenten die
deelnemen aan de Veiligheidsregio IJsselland
*i.a.a. burgemeesters, gemeentesecretarissen,
financieel adviseurs, adviseurs
crisisbeheersing*

Datum: 12 maart 2026, Zwolle
Kenmerk: V26.000526
Doorkiesnummer: 088-1197362
Onderwerp: Concept programmabegroting 2027 Veiligheidsregio IJsselland

Geachte (leden van de) gemeenteraad,

Op 23 februari 2026 hebben wij u de financiële en beleidsmatige uitgangspunten voor de programmabegroting 2027 toegezonden. Op basis van deze kaderbrief is de concept-programmabegroting 2027 opgesteld, die wij u hierbij aanbieden. Als gemeenteraad heeft u de mogelijkheid om een zienswijze op deze conceptbegroting in te dienen.

Inzet van Veiligheidsregio IJsselland in 2027

Veiligheidsregio IJsselland blijft ook in 2027 met kennis, mensen en middelen klaarstaan om haar kerntaken goed uit te voeren: het versterken van veiligheid, het beperken van risico's waar dat kan en het bestrijden van incidenten wanneer dat nodig is. Wij blijven investeren in het vakmanschap van onze medewerkers, de samenwerking met partners en een sterke interne binding met ons vak en onze collega's. De ontwerpbegroting 2027 beschrijft op hoofdlijnen de voorgenomen activiteiten en bijbehorende middelen. De opgenomen prestatie-indicatoren zijn realistisch en sluiten aan bij eerder vastgestelde doelen. Over de voortgang wordt u geïnformeerd via de reguliere bestuursrapportages.

Tijdelijke maatregelen

Met ingang van 2026 is de veiligheidsregio geconfronteerd met een structurele korting van 10% op de BDuR-gelden¹. Voor Veiligheidsregio IJsselland betekent dit in 2027 een verlaging van circa € 900.000. Ondanks deze korting presenteren wij een sluitende begroting.

De financiële effecten worden in 2026 en 2027 tijdelijk opgevangen met incidentele maatregelen binnen de eigen begroting. De begroting 2027 is daarmee het laatste jaar waarin deze tijdelijke overbrugging mogelijk is.

Vanaf 2028 ontstaat een structurele financiële opgave. Dan lopen de incidentele maatregelen af en moet tevens de afwijkende indexatie uit eerdere jaren worden hersteld. Tegelijkertijd nemen wettelijke en bestuurlijke opgaven toe, onder meer op het gebied van crisisbeheersing,

¹ BDuR-gelden staat voor 'Brede Doeluitkering Rampbestrijding'

informatievoorziening, weerbaarheid, natuurbrandbestrijding en de doorontwikkeling van de brandweerorganisatie. Deze ontwikkelingen vragen tijdig bestuurlijke keuzes. Conform de zienswijzen die gemeenten bij de begroting 2026 hebben ingediend, wordt in 2026 een gestructureerd proces gestart waarin verschillende scenario's worden uitgewerkt richting de begroting 2028. Doel is om zorgvuldig en transparant toe te werken naar structureel financieel evenwicht, met behoud van een adequate uitvoering van onze wettelijke taken. In het derde en vierde kwartaal van 2026 vindt hierover bestuurlijke bespreking en besluitvorming plaats, zodat de uitkomsten kunnen worden verwerkt in de kaderbrief 2028 en de daaropvolgende begroting.

Proces en zienswijze

Als gemeenteraad heeft u twaalf weken de gelegenheid om schriftelijk een zienswijze op deze conceptbegroting bij ons in te dienen. Wij hechten waarde aan uw inbreng en betrekken de ingediende zienswijzen bij de besluitvorming. Indien u geen zienswijze wenst in te dienen, stellen wij het op prijs wanneer u ons hierover informeert.

We ontvangen uw zienswijze graag uiterlijk 4 juni 2026 via bestuurssecretariaat@vrijsselland.nl.

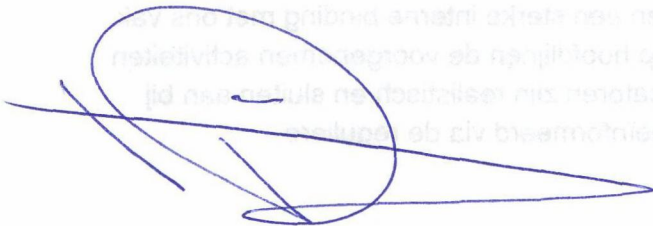
De ingediende zienswijzen worden betrokken bij de behandeling en vaststelling van de begroting door het algemeen bestuur op 1 juli 2026. De vastgestelde begroting wordt gepubliceerd op www.vrijsselland.nl.

Indien u nog vragen heeft, kunt u contact opnemen met Henk Schreuders, telefoonnummer 088-1197922, mailadres h.schreuders@vrijsselland.nl of Danielle Homans, telefoonnummer 088-11492769 en mailadres d.homans@vrijsselland.nl.

Hartelijk dank voor uw betrokkenheid.

Hoogachtend,

Het dagelijks bestuur van Veiligheidsregio IJsselland,

P.H. Snijders, voorzitter

A.H. Schreuders, secretaris

BEGROTING 2027

CONCEPT

Inhoud

Documentgegevens	3
1. Inleiding	4
2. Begroting	5
2.1 Begroting in 1 oogopslag	5
2.2 Brandweer	6
2.3 Risico- en crisisbeheersing	8
2.4 Ondersteuning en bedrijfsvoering	11
3. Paragrafen	14
3.1 Weerstandvermogen en risicobeheersing.....	14
3.2 Onderhoud kapitaalgoederen	18
3.3 Financiering.....	18
3.4 Verbonden partijen	20
3.5 Vennootschapsbelasting	23
4 Financiële paragrafen	24
4.1 Overzicht van baten en lasten	24
4.2 Toelichting overzicht van baten en lasten	25
4.3 Gemeentelijke bijdrage (algemene dekkingsmiddelen).....	27
4.4 Rijksbijdrage (algemene dekkingsmiddelen).....	29
4.5 Overige bijdragen	29
4.6 Geprognosticeerde balans	29
4.7 Verdeling naar de verschillende taakvelden	31
4.8 EMU-saldo	31
4.9 Uiteenzetting van de financiële positie.....	32
5 Bijlagen	34

Documentgegevens

Deze begroting is vastgesteld door het algemeen bestuur van Veiligheidsregio IJsselland op 1 juli 2026.

De heer P.H. Snijders

De heer A.H. Schreuders

Voorzitter Veiligheidsregio IJsselland

Secretaris Veiligheidsregio IJsselland

1. Inleiding

Veiligheidsregio IJsselland staat in 2027 continu klaar met kennis, mensen en middelen om haar kerntaken uit te voeren: het versterken van veiligheid, het beperken van risico's waar mogelijk en het bestrijden van incidenten wanneer dat noodzakelijk is. Er wordt geïnvesteerd in vakmanschap, samenwerking en flexibiliteit om in te spelen op nieuwe ontwikkelingen. Ons doel is om de veiligheid in IJsselland te versterken.

Deze begroting is opgesteld op basis van de beleidsmatige en financiële kaders die door het algemeen bestuur op 11 februari 2026 zijn vastgesteld. Over de voortgang wordt gedurende het jaar gerapporteerd via de bestuursrapportages.

De financiële context waarin deze begroting tot stand is gekomen, is echter uitdagend. Vanaf 2026 wordt Veiligheidsregio IJsselland geconfronteerd met een structurele korting van 10% op de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR). Voor 2026 en 2027 worden de financiële effecten hiervan tijdelijk opgevangen met incidentele maatregelen binnen de eigen begroting. Hierdoor kan voor 2027 een sluitende begroting worden gepresenteerd, maar structurele ruimte ontbreekt.

Het jaarrekeningresultaat beweegt al sinds een aantal jaren richting de nulgrens en het (voorlopige) jaarrekeningresultaat over 2026 laat een negatief resultaat zien voor de deelnemende gemeentes. Hierdoor nemen de mogelijkheden om tegenvallers binnen de eigen begroting op te vangen af. Tegelijkertijd groeit het aantal opgaven, onder meer op het gebied van crisisbeheersing, informatievoorziening, weerbaarheid, natuurbrandbestrijding en de doorontwikkeling van de (vrijwillige) brandweer. Veel van deze opgaven volgen uit wettelijke verplichtingen en maatschappelijke verwachtingen en zijn daarmee niet vrijblijvend. Nieuwe ontwikkelingen, zoals klimaatverandering, geopolitieke spanningen en maatschappelijke onrust, versterken het belang van een toekomstbestendige veiligheidsregio.

De begroting 2027 moet daarom worden gezien als een jaar waarin de financiële rek maximaal is benut. Efficiencymaatregelen en intensivering van samenwerking zijn doorgevoerd waar mogelijk, maar bieden geen structurele oplossing voor de jaren daarna. Vanaf 2028 lopen de tijdelijke maatregelen af en ontstaat een structurele financiële opgave.

In 2026 wordt daarom de bestuurlijke discussie over deze meerjarige ontwikkeling gestart. In het derde en vierde kwartaal van 2026 wordt toegewerkt naar inhoudelijke bespreking en besluitvorming. De uitkomsten daarvan worden verwerkt in de kaderbrief 2028 en de daaropvolgende begroting, zodat tijdig richting kan worden gegeven aan de structurele financiële balans van de veiligheidsregio.

2. Begroting

2.1 Begroting in 1 oogopslag

Samen werken aan veiligheid

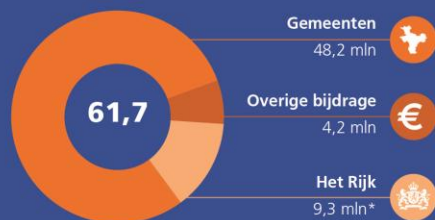
PROGRAMMABEGROTING 2027 IN ÉÉN OOGOPSLAG

Veiligheidsregio IJsselland blijft in 2027 continu klaarstaan met kennis, mensen en middelen voor onze kerntaken: het versterken van veiligheid, risico's beperken waar het kan en incidenten bestrijden waar het moet. Er wordt geïnvesteerd in vakmanschap, samenwerking en flexibiliteit om in te spelen op nieuwe ontwikkelingen. Ons doel is om de veiligheid in IJsselland te versterken. Dit doen we onder andere door:

- Risicogericht werken als basis van ons werk.
- Doorontwikkeling van de uitrukorganisatie: evenwichtig, op maat, dynamisch en flexibel.
- De crisorganisatie is inzetbaar voor klassieke crises, maar ook voor meer onvoorziene en langdurige crises.
- We werken samen met onze partners aan het versterken van de weerbaarheid van de samenleving.

INKOMSTEN

UITGAVEN

*Het Rijk voert met ingang van 2026 een bezuiniging van 10% door op de BDUR-gelden, wat voor Veiligheidsregio IJsselland neerkomt op een besparing van € 0,9 miljoen. Voor 2026 en 2027 realiseren we dit door tijdelijk de indexeringsaanpassingen, investeringen in personeel en materieel uit te stellen en de verhoging van de BDUR-gelden niet in te zetten. In 2026 wordt een proces gestart om te komen tot besluitvorming voor de begroting van 2028.

2.2 Brandweer

Wij houden de brandweerposten operationeel en paraat. Vanuit deze posten leveren wij 24 uur per dag, zeven dagen per week brandweezorg met opgeleide en geoefende vrijwilligers en beroepskrachten, ondersteund door passend materieel en materiaal.

Wat willen we bereiken?

Wij willen de veiligheid van inwoners, dieren en de leefomgeving vergroten door de gevolgen van incidenten zo veel mogelijk te beperken. Dit betekent dat:

- letsel bij mens en dier en schade aan eigendommen bij brand zoveel mogelijk wordt voorkomen of beperkt;
- letsel en schade bij ongevallen anders dan brand, zoals verkeersongevallen, incidenten op het spoor of water en incidenten bij bedrijven, zoveel mogelijk wordt beperkt;
- brandweezorg snel, betrouwbaar en adequaat wordt geleverd, binnen het geldende wettelijke normenstelsel.

Wat gaan we daarvoor doen?

Wij bereiden ons voor op het bestrijden van branden en het verlenen van hulp bij ongevallen anders dan brand. Dit doen wij door te zorgen voor een goed opgeleide en geoefende brandweerorganisatie, ondersteund door een actueel opleidings-, trainings- en oefenprogramma.

Naast regionale ontwikkelingen zijn er de komende jaren ook landelijke ontwikkelingen die van invloed zijn op de brandweerorganisatie in IJsselland. Deze ontwikkelingen verschillen in aard en impact. Zo zorgt de herziening van het onderwijsstelsel voor brandweer en crisisbeheersing voor een betere aansluiting op het reguliere onderwijs. Daarnaast stellen de landelijke aanpak van natuurbrandrisico's en het landelijke dekkingsplan aanvullende eisen aan de operationele slagkracht van de brandweerorganisatie, die verder reiken dan de dekking van het regionale risicoprofiel.

De implementatie van Europese regelgeving rondom de aanstellingsvorm van gekazerneerde en geconsigneerde vrijwilligers is al enkele jaren onderwerp van gesprek. De daadwerkelijke doorwerking hiervan in de praktijk is op dit moment nog afhankelijk van verdere besluitvorming en implementatie.

Prestatie-indicatoren

- Inzet van de brandweer vindt plaats volgens het vastgestelde dekkingsplan.
- Het opleidings-, trainings- en oefenprogramma voor de brandweer is actueel en uitgevoerd.
- Brandweermaterieel en materiaal wordt aangeschaft en onderhouden volgens de investeringsplanning en het onderhoudsplan.

Wat gaat dat kosten?

Brandweezorg	Begroting 2027	meerjarenramingen x € 1.000,--		
		2028	2029	2030
Exploitatielasten	37.533.950	37.994	37.994	37.994
Exploitatiebaten	-327.701	-328	-328	-328
Geraamde saldo baten en lasten	37.206.249	37.666	37.666	37.666
Onttrekking reserves	-446.100	0	0	0
Storting reserves	0	0	0	0
Geraamd resultaat	36.760.149	37.666	37.666	37.666

1.1 Risico- en crisisbeheersing

Wat willen we bereiken?

Wij willen dat de regio aantoonbaar voorbereid is op crises en verstoringen, zodat de impact op inwoners, bedrijven en maatschappelijke voorzieningen zoveel mogelijk wordt beperkt. Dit betekent dat we risico's zo veel als mogelijk proberen te voorkomen en/of verkleinen, de voorbereiding en paraatheid versterken, de maatschappelijke weerbaarheid en veerkracht vergroten en de crisisorganisatie verder professionaliseren.

Voor 2027 vertalen we dit in vier prioriteiten:

1. Uitvoering geven aan het programma Weerbaarheid en Veerkracht
2. Doorontwikkelen van het risicogericht werken
3. Doorontwikkelen van het veiligheidsinformatieknoppunt
4. Versterken van risicocommunicatie

Wat gaan we daarvoor doen?

We bereiden ons voor op onzekere tijden door voort te bouwen op de ingezette koers met de programma's *Risicogericht Werken* en *Weerbaarheid en Veerkracht*. We prioriteren onze inspanningen in voorbereiding op rampen en crisis op basis van risicoanalyses.

Daarbij richten wij ons op de effecten van crises, zoals hoog water en uitval van vitale voorzieningen en infrastructuur, zodat wij ons effectief kunnen voorbereiden ongeacht de oorzaak. Het verder professionaliseren van informatie gestuurd werken, waarbij het veiligheidsinformatieknoppunt een centrale factor is, is hierbij een must. Preventief versterken we risicogericht werken door het dienstverleningsconcept van het team Risicobeheersing beter in overeenstemming te brengen met wensen en al aanwezige taken van gemeenten.

Het is een gezamenlijke opgave van overheid, partners en samenleving om de weerbaarheid en veerkracht te versterken. Binnen het programma Weerbaarheid en Veerkracht zetten wij hierop in. Het programma omvat onder meer de ontwikkeling van noodsteunpunten, het opstellen van een continuïteitsplan en het versterken van risicocommunicatie en noodcommunicatie. Bij de uitvoering sluiten wij aan bij de landelijke 41-puntenlijst van de VNG voor het versterken van gemeentelijke weerbaarheid. Wij bieden gemeenten aan een coördinerende taak te vervullen die gericht is op het uitwisselen van informatie en best practices tussen gemeenten en tussen land – regio – gemeenten.

In opdracht van de gemeenten hebben wij binnen Risico- en Crisisbeheersing een beheersmatige en coördinerende taak voor Bevolkingszorg en de GHOR. Beide onderdelen sluiten aan op de ontwikkelingen en prioritaire thema's. De GHOR zorgt daarbij voor aansluiting op zorgpartners en voor de verbinding tussen zorg, publieke veiligheid en publieke gezondheid. Bevolkingszorg zorgt voor voldoende verbinding met gemeentelijke partners, de landelijke ontwikkeling van de kolom Bevolkingszorg en een goede verbinding met het multidisciplinaire domein.

Tot slot wordt er op Oost-5 niveau uitvoering gegeven aan de gezamenlijke meldkamerfunctie van Brandweer/Multidisciplinaire Samenwerking.

Prestatie-indicatoren

Risico-en Crisisbeheersing

- Er wordt uitvoering gegeven aan het vastgestelde programmaplan Weerbaarheid en Veerkracht, zodat inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties weten wat zij zelf kunnen doen vóór, tijdens en na een crisis en de samenwerking hierin wordt versterkt;

- Risico's die de regio kunnen raken zijn vroegtijdig in beeld en gedeeld als basis voor gezamenlijke prioritering en besluitvorming. Hiertoe wordt het programma Risicogericht Werken verder geïmplementeerd en het VIK versterkt;
- Er is een vastgestelde en uitgevoerde integrale jaarkalender risicocommunicatie met duidelijke focus en een gezamenlijke communicatieaanpak.

Crisisbeheersing

- De crisisorganisatie is inzetbaar bij alle acute, sluimerende en langdurende rampen en crises. Op verzoek van een burgemeester of de voorzitter van de veiligheidsregio is de crisisorganisatie ook inzetbaar in de nafase van een incident, ramp of crisis;
- Het opleidings-, trainings- en oefenprogramma voor crisisfunctionarissen, Bevolkingszorg- en GHOR-functionarissen is actueel en uitgevoerd;
- De continuïteit van de crisisorganisatie is voor vijf dagen geregeld. Indien noodzakelijk zal in die vijf dagen een langere continuïteit worden georganiseerd.

Risicobeheersing

- Er wordt preventief geadviseerd over brandveiligheid, omgevingsveiligheid, ruimtelijke ordening en (evenementen)vergunningen om risico's te verkleinen;
- Het dienstverleningsconcept is, in afstemming met gemeenten, geactualiseerd;
- Er is een brandrisicoprofiel opgesteld in afstemming met het regionaal risicoprofiel.

GHOR

- De GHOR is samen met de regionale zorgpartners goed aangesloten op de nieuw ontwikkelde bovenregionale en landelijke crisisstructuur ten behoeve van de opgeschaalde gezondheidszorg;
- De in 2025 en 2026 opgezette 'paraatheidsmonitor' die de voorbereiding van de zorgsector op crises in beeld brengt levert consequent goed onderbouwde rapportages op voor het bestuur van de Veiligheidsregio;
- Het zorgrisicoprofiel is actueel en in afstemming met het regionaal risicoprofiel.

Bevolkingszorg en Crisiscommunicatie

- Bevolkingszorg en Crisiscommunicatie voldoen aan de landelijke kwaliteitseisen;
- Processen voor nafase en herstel zijn vastgesteld en geïmplementeerd.

Meldkamerfunctie van Brandweer/Multidisciplinaire Samenwerking

- De alarmeringsregelingen, werkprocessen en multidisciplinaire informatievoorziening van brandweer en crisisbeheersing in de meldkamer functioneren naar behoren;
- Er is uitvoering gegeven aan de aanbevelingen voortkomend uit de evaluaties 2024 – 2026.

Wat gaat dat kosten?

Risico- en crisisbeheersing	Begroting 2027	meerjarenramingen x € 1.000,--		
		2028	2029	2030
Exploitatielasten	8.505.560	8.735	8.735	8.735
Exploitatiebaten	-190.260	-190	-190	-190
Geraamde saldo baten en lasten	8.315.300	8.544	8.544	8.544
Onttrekking reserves	-47.053	0	0	0
Storting reserves	0	0	0	0
Geraamd resultaat	8.268.247	8.544	8.544	8.544

2.3 Ondersteuning en bedrijfsvoering

Ondersteuning en bedrijfsvoering vormen de basis voor een goed functionerende veiligheidsregio. Wij werken aan een organisatie die bestuurlijk goed is aangesloten, digitaal weerbaar is en beschikt over toekomstbestendige bedrijfsvoeringsprocessen. Daarbij spelen ontwikkelingen in wetgeving, informatievoorziening, huisvesting en duurzaamheid een belangrijke rol.

Wat willen we bereiken?

Wij willen dat Veiligheidsregio IJsselland beschikt over een robuuste en toekomstbestendige ondersteunings- en bedrijfsvoeringsorganisatie. Dit betekent dat:

- de samenwerking met gemeenten transparant en goed is ingericht;
- de organisatie voldoet aan geldende wet- en regelgeving en tijdig kan anticiperen op wijzigingen daarin;
- informatievoorziening en informatiebeveiliging betrouwbaar en toekomstgericht zijn ingericht;
- vitale processen zijn geborgd;
- medewerkers werken in een veilige, gezonde en duurzame werkomgeving;
- vastgoed en faciliteiten doelmatig en toekomstgericht worden beheerd;
- de organisatie bijdraagt aan maatschappelijke duurzaamheidsopgaven.

Wat gaan we daarvoor doen?

Wij blijven de samenwerking tussen gemeenteraden en gemeenschappelijke regelingen versterken vanuit de bestaande kopgroep. De inzet richt zich onder anderen op het verbeteren van de planning- en controlcyclus, het gebruik van een digitaal platform en het organiseren van bijeenkomsten voor gemeenteraden.

In 2025 is het programmaplan IV 2025–2030 vastgesteld. In 2027 wordt de uitvoering hiervan voortgezet, met projecten gericht op informatiebeveiliging, architectuur, archivering en digitalisering.

In het kader van informatiebeveiliging werken wij gestructureerd volgens een Information Security Management Systeem (ISMS) en hanteren wij een risicogerichte aanpak. Drie processen zijn in 2025 vitaal verklaard; de continuïteit hiervan vraagt om verdere versterking van de beveiligingsmaatregelen. In 2027 groeien wij naar BIO-niveau 3, met als doel BIO-niveau 4 in 2029. Daarbij houden wij rekening met toekomstige Europese regelgeving en een mogelijke certificering conform ISO 27001.

Binnen de bedrijfsvoering werken wij aan een toekomstbestendige en professionele organisatie. De focus ligt op goed werkgeverschap, een veilige en gezonde werkomgeving en het versterken van leiderschap. In 2027 wordt daarnaast gewerkt aan de aanbesteding van een nieuw HR- en financieel systeem, met als doel de continuïteit, betrouwbaarheid en toekomstbestendigheid van onze ondersteunende processen te borgen.

Daarnaast vindt binnen de gezamenlijke bedrijfsvoering van de Veiligheidsregio IJsselland en GGD IJsselland een tweede ontwikkeling plaats. De organisaties onderzoeken in gezamenlijkheid op dit moment in hoeverre bepaalde bedrijfsvoeringstaken — met name de scheiding tussen beleidsontwikkeling en uitvoering — in de toekomst afzonderlijk georganiseerd zouden kunnen worden. Doel van dit onderzoek is om te komen tot een heldere taakverdeling en een bedrijfsvoering die beter aansluit bij de specifieke behoeften van beide organisaties. Een mogelijke consequentie van deze heroriëntatie is dat het uit elkaar halen van taken kan leiden tot frictiekosten, bijvoorbeeld door het opnieuw inrichten

van processen, systemen of teams. Deze effecten zijn op dit moment nog niet volledig te overzien, maar kunnen wel van invloed zijn op de financiële kaders van de bedrijfsvoering.

Op het gebied van huisvesting is in 2025 het tijdpad voor de verbouw en nieuwbouw van de brandweerkazernes vastgesteld. Daarnaast wordt gewerkt aan het ontwikkelen van uniforme kaders voor de door gemeenten in rekening te brengen proceskosten, die worden meegenomen in de berekening van de huurprijs. Verder wordt een besluitvormingsproces opgesteld voor de verbeteraanpak van brandweerkazernes. Op basis van de eerder uitgevoerde inventarisatie van de staat van het kazernebestand is een prioritering opgesteld voor ver- en nieuwbouw. Voor de periode tot 2030 ligt de focus op de kazernes die bovenaan deze prioriteitenlijst staan.

Ten slotte staan wij voor maatschappelijke opgaven op het gebied van duurzaamheid. Klimaatverandering brengt nieuwe risico's met zich mee, onder meer door toenemende extreme weersomstandigheden. Als veiligheidsregio geven wij het goede voorbeeld door onze processen te verduurzamen en onze CO₂-uitstoot, op basis van de huidige footprint, verder te reduceren. Dit raakt de gehele organisatie, waarbij bedrijfsvoering een aanjagende rol vervult.

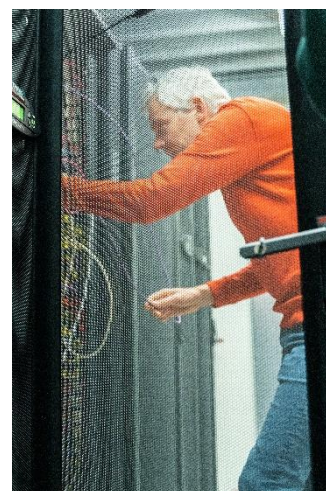
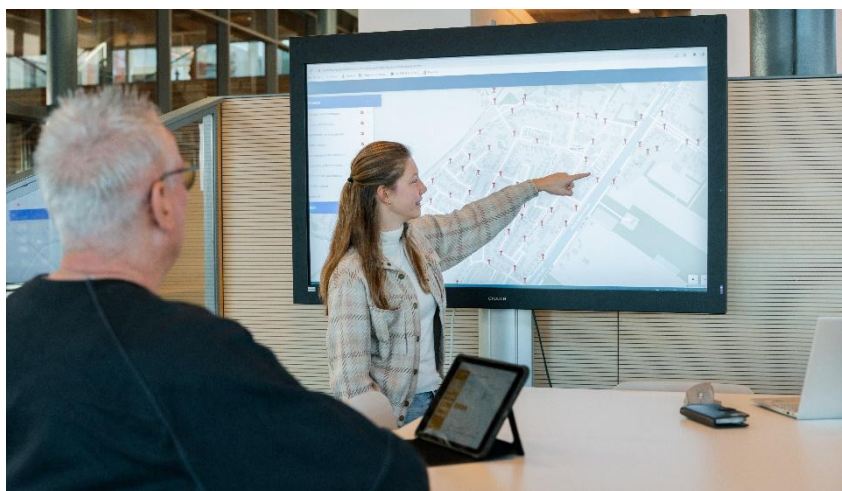
Prestatie-indicatoren

- De samenwerking met gemeenteraden en gemeenschappelijke regelingen is ingericht volgens de vastgestelde afspraken en werkwijze.
- De organisatie tijdig is voorbereid op wijzigingen in wet- en regelgeving, waaronder de herziening van de Wet veiligheidsregio's;
- Het programmaplan IV 2025 – 2030 wordt uitgevoerd conform planning.
- De informatiebeveiliging voldoet in 2027 minimaal aan BIO-niveau 3, met een groeipad naar BIO-niveau 4 in 2029.
- Er wordt gewerkt volgens een ingericht en functionerend Information Security Management Systeem (ISMS).
- Er zijn uniforme kaders vastgesteld voor gemeentelijke proceskosten bij verbouw en nieuwbouw van brandweerkazernes, en er is een vastgesteld besluitvormingsproces voor de verbeteraanpak van kazernes.

Wat gaat dat kosten?

Jaar 2027	Baten	Lasten	Saldo
Bedrijfsvoering	-3.412.757	9.762.383	6.349.626
Directie	0	567.711	567.711
Bestuur & Organisatie	0	618.180	618.180
Communicatie	0	829.473	829.473
Informatievoorziening	0	1.675.340	1.675.340
Managers	0	1.678.898	1.678.898
Management ondersteuning	0	437.504	437.504
	-3.412.757	15.569.488	12.156.731

Overhead	Begroting 2027	meerjarenramingen x € 1.000,--		
		2028	2029	2030
Bedrijfsvoering	9.762.383	9.990	9.990	9.990
Ondersteuning	5.807.105	5.807	5.807	5.807
Heffing voor de vennootschapsbelasting	0	0	0	0
Exploitatielasten	15.569.488	15.797	15.797	15.797
Bedrijfsvoering	-3.412.757	-3.413	-3.413	-3.413
Ondersteuning	0	0	0	0
Heffing voor de vennootschapsbelasting	0	0	0	0
Exploitiatiebaten	-3.412.757	-3.413	-3.413	-3.413
Geraamde saldo baten en lasten	12.156.731	12.385	12.385	12.385
Onttrekking reserves	0	0	0	0
Storting reserves	0	0	0	0
Geraamd resultaat	12.156.731	12.385	12.385	12.385

3.Paragrafen

3.1 Weerstandvermogen en risicobeheersing

Volgens artikel 11 van het BBV zijn gemeenschappelijke regelingen verplicht in hun begroting een paragraaf weerstandvermogen en risicobeheersing op te nemen. In deze paragraaf wordt een beeld gegeven van alle risico's die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de weerstandscapaciteit en tot onze financiële positie. Hiermee ontstaat inzicht in hoeverre we in staat zijn om financiële risico's op te vangen, zonder dat de begroting en het beleid aangepast hoeven te worden.

Deze paragraaf bevat, conform artikel 11 BBV de volgende onderdelen:

- Een inventarisatie van de weerstandscapaciteit;
- Een inventarisatie van de risico's;
- Het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's;
- Een aantal verplichte financiële kengetallen.

Weerstandvermogen en risicobeheersing

Veiligheidsregio IJsselland richt zich primair op het beheersen van veiligheidsrisico's voor burgers. Dit vormt de kern van haar bestaansrecht. Naast deze operationele risico's heeft de organisatie echter ook te maken met risico's op het gebied van bedrijfsvoering, zoals ICT, HR, juridische kwesties, kwaliteitsbewaking en fraudepreventie. Een effectief en gestructureerd risicomanagement is essentieel om zowel de operationele als de organisatorische continuïteit te waarborgen.

Om op een verantwoorde wijze besluiten te nemen en risico's bewust te beheersen, heeft Veiligheidsregio IJsselland haar risicomanagementbeleid geactualiseerd. Dit beleid richt zich op het systematisch identificeren, analyseren en beheersen van risico's, met als doel een balans te vinden tussen risicobeheersing en financiële weerbaarheid. De organisatie streeft hierbij een risicomijdend profiel na, waarbij risico's zoveel mogelijk worden beperkt of afgedekt door beheersmaatregelen.

Een belangrijk onderdeel van dit beleid is het bepalen van het weerstandvermogen. Dit wordt gevormd door de relatie tussen de beschikbare weerstandscapaciteit—de middelen en reserves die de veiligheidsregio kan aanspreken bij onvoorziene kosten—en de benodigde weerstandscapaciteit, die voortkomt uit een inventarisatie van de financiële impact van geïdentificeerde risico's.

Veiligheidsregio IJsselland hanteert een gestructureerde methodiek om risico's te kwantificeren en te prioriteren, gebaseerd op het Three Lines of Defence-model. Dit model verdeelt de verantwoordelijkheden binnen de organisatie over drie verdedigingslijnen:

1. Eerste lijn – Teamleiders en proceseigenaren die risico's signaleren en beheersmaatregelen implementeren.
2. Tweede lijn – Experts en adviseurs die ondersteunen bij risicobeoordeling en compliance.
3. Derde lijn – Onafhankelijke toetsing en controle door interne- en externe auditors.

Risicoprofiel

Begin 2024 is het risicoprofiel van Veiligheidsregio IJsselland opnieuw vastgesteld. In dit proces zijn de risico's geïnterpreteerd die een bedreiging kunnen vormen voor de continuïteit van de organisatie en de uitvoering van haar taken. De geïdentificeerde risico's zijn geanalyseerd op basis van hun aard, kans van optreden en de potentiële financiële impact. De risico's zijn afkomstig uit verschillende teams binnen de organisatie en omvatten zowel operationele- als strategische risico's.

Het risicoprofiel van Veiligheidsregio IJsselland wordt beheerst door een risicomijdend beleid, waarbij risico's zoveel mogelijk worden beperkt of afgedekt door verzekeringen, beheersmaatregelen en structurele monitoring. Niettemin zijn er risico's die inherent zijn aan de aard van de organisatie en haar dienstverlening. Deze risico's worden systematisch in kaart gebracht en beoordeeld.

Bij de inventarisatie is gebruikgemaakt van een geïntegreerde risicoanalyse, waarbij onder andere de volgende aspecten zijn onderzocht:

- **Operationele risico's** – Bijvoorbeeld risico's met betrekking tot crisisbeheersing, incidentmanagement en de inzet van middelen en personeel.
- **Financiële risico's** – Onvoorziene kosten als gevolg van bijvoorbeeld budgetoverschrijdingen, juridische claims of economische ontwikkelingen.
- **Technologische en ICT-risico's** – Cyberdreigingen, systeemuitval en afhankelijkheid van externe leveranciers.
- **Juridische en compliance-risico's** – Wijzigingen in wet- en regelgeving of juridische geschillen die financiële of reputatieschade kunnen veroorzaken.
- **HR-gerelateerde risico's** – Tekorten aan gekwalificeerd personeel, langdurig verzuim en de impact van vergrijzing op de organisatie.

Om deze risico's te beheersen, hanteert Veiligheidsregio IJsselland een gestructureerde methodiek voor risicokwantificatie. Hierbij wordt per risico een inschatting gemaakt van:

- De kans dat het risico zich voordoet (in procenten);
- Het financiële effect als het risico zich manifesteert;
- Of het risico een incidenteel of structureel karakter heeft.

De resultaten van deze risicoanalyse worden periodiek geëvalueerd en opgenomen in de paragraaf Weerstandsvormen en Risicobeheersing van de begroting en het jaarverslag. In deze paragraaf worden ook de financiële kengetallen vermeld die een indicatie geven van de financiële positie van de organisatie, waaronder de netto schuldquote, de solvabiliteitsratio en de structurele exploitatieruimte.

Om risico's effectief te kunnen beheersen, wordt het risicoprofiel continu gemonitord en geactualiseerd. Belangrijke wijzigingen of nieuwe risico's worden gerapporteerd in de bestuursrapportages en meegenomen in de reguliere planning- en controlcyclus. Dit zorgt ervoor dat Veiligheidsregio IJsselland tijdig kan anticiperen op veranderende omstandigheden en risico's op een verantwoorde wijze kan blijven beheersen.

In het volgende overzicht worden de tien risico's gepresenteerd die de grootste impact hebben op de benodigde weerstandscapaciteit en daarmee op de financiële stabiliteit van de organisatie.

Nr.	Risico	S/I*	Financiële impact	Kans	Risicobedrag (impact x kans)
<u>Interne risico's</u>					
1	Taakdifferentiatie	S	€ 1.250.000	40%	€ 500.000
2	Cyberveiligheid/digitalisering waarbij een aanval impact heeft op de continuïteit van de organisatie	S	€ 1.000.000	25%	€ 250.000
3	Strategisch Vastgoedbeleid	I	€ 500.000	15%	€ 75.000
4	Krapte op de arbeidsmarkt en een tekort aan gekwalificeerd, deskundig en ervaren personeel	S	€ 300.000	20%	€ 60.000
5	Aansprakelijkheidsrisico met betrekking tot risico's die niet verzekerd zijn en de VRIJ zelf draagt.	I	€ 200.000	20%	€ 40.000
<u>Externe risico's</u>					
6	Wijzigingen in beleid of financiering van de Rijksoverheid dan wel het Veiligheidsberaad	S	€ 750.000	35%	€ 262.500
7	Grootschalige/langdurige inzet	I	€ 750.000	20%	€ 150.000
8	Veranderingen in wet- en regelgeving zonder financiële dekking (duurzaamheid, privacy, Woo etc.)	S	€ 250.000	35%	€ 87.500
9	Klimaatverandering/extreem weer	S	€ 200.000	25%	€ 50.000
10	Inflatie hoger dan de jaarlijkse index	I	€ 200.000	10%	€ 20.000
Totaal					€ 1.495.000

**In deze kolom is aangegeven of het risico naar verwachting een structureel of incidenteel effect heeft. In het geval van een structureel risico geven we de bedragen per jaar weer.*

Weerstandsvermogen

Op basis van alle risico's met bijbehorende inschatting is een analyse gemaakt van het benodigde weerstandsvermogen voor Veiligheidsregio IJsselland. Hiervoor is de simulatiemethodiek Monte-Carlo gebruikt. In de eerste plaats heeft dit geleid tot uitspraken over de mate van zekerheid dat het beschikbare weerstandsvermogen voldoende is om de risico's op te vangen. Daarnaast geeft deze analyse antwoord op de vraag welke risico's het meest bepalend zijn voor de hoogte van de aan te houden risicovoorziening. Het terugdringen van deze risico's heeft het grootste effect.

Veiligheidsregio IJsselland heeft op dit moment een beschikbaar weerstandsvermogen (algemene reserve) van één miljoen euro. Het algemeen bestuur heeft in het voorjaar van 2024 besloten om vooralsnog met de huidige beschikbare algemene reserve/ weerstandscapaciteit van één miljoen euro te laten volstaan in plaats van de berekende 1,495 miljoen euro. De eventuele aanpassing van de hoogte van de aan te houden algemene reserve/ weerstandscapaciteit is aan de orde als uit de praktijk blijkt dat dit noodzakelijk is.

Verplichte beleidsindicatoren

Als gemeenschappelijke regeling is Veiligheidsregio IJsselland op grond van het Besluit begroting en verantwoording (BBV) verplicht een uniforme basisset financiële kengetallen op te nemen. Het doel hiervan is het vergroten van de transparantie en het faciliteren van onderlinge vergelijkbaarheid tussen overheden. De kengetallen zijn bij ministeriële regeling vastgesteld en hebben primair een informatief karakter; zij dienen als ondersteunend instrument bij de beoordeling van de financiële positie. Hieronder is een overzicht opgenomen van de financiële kengetallen die voor Veiligheidsregio IJsselland van toepassing zijn.

Taakveld	Naam	Eenheid	Indicator
0. bestuur en ondersteuning	Formatie	FTE per 1.000 inwoners	0,54
0. bestuur en ondersteuning	Bezetting	FTE per 1.000 inwoners	Bij jaarrekening
0. bestuur en ondersteuning	Apparaatskosten	Kosten per inwoner	€ 55,45
0. bestuur en ondersteuning	Externe inhuur	Kosten als % totale loonsom + totale kosten inhuur externen	2%
0. bestuur en ondersteuning	Overhead	% van de totale lasten	20%

De overige ratio's die volgens het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) verplicht zijn voorgeschreven, zijn niet opgenomen, aangezien deze niet relevant of van toepassing zijn op Veiligheidsregio IJsselland.

Kengetallen (in procenten %)	Realisatie	Begroting	Begroting	Meerjarenramingen		
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Netto schuldquote	60,67%	57,03%	74,86%	79,70%	77,26%	76,93%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	60,67%	57,03%	74,86%	79,70%	77,26%	76,93%
Solvabiliteitsratio	11,98%	9,41%	9,96%	9,85%	10,15%	10,30%
Structurele exploitatieruimte	1,51%	0%	0%	0%	0%	0%
Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

* De kengetallen 2025 zijn gebaseerd op de balans na verwachte resultaatbestemming 2026. De ratio's voor 2026 e.v. zijn berekend op het verwachte verloop van de balansposities.

Netto schuldquote

De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie:

- 0% t/m 100%: normaal
- 100%: weinig leencapaciteit
- 130%: zeer hoge schuld

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft de verhouding weer tussen het eigen vermogen en het totale vermogen en geeft daarmee inzicht in de mate waarin de organisatie in staat is haar financiële verplichtingen op lange termijn te voldoen.

Structurele exploitatieruimte

De structurele exploitatieruimte geeft aan in hoeverre de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken en daarmee of de begroting op lange termijn in evenwicht is.

3.2 Onderhoud kapitaalgoederen

In artikel 12 van het BBV wordt aangegeven wat de beleidskaders zijn voor het onderhoud van kapitaalgoederen, de financiële consequenties en de vertaling van deze consequenties in de begroting. We beschikken over een aanzienlijke omvang kapitaalgoederen. Met het onderhoud van de kapitaalgoederen is een substantieel deel van de begroting gemoeid. Deze kapitaalgoederen bestaan voor een groot deel uit voertuigen en materieel.

Gebouwen

Voor de kazernes zijn met de gemeenten afspraken gemaakt over het onderhoud van het gebruikersdeel. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van demarcatielijsten en meerjarige onderhoudsplannen (MJOP). De kazernes worden gehuurd van de elf gemeenten. De huurprijs wordt gebaseerd op de kostprijs. Op basis van de begrotingen van de gemeenten zijn de volledige huisvestingskosten in beeld gebracht inclusief de kosten voor groot onderhoud. Het groot onderhoud voor alle brandweerkazernes wordt uitgevoerd door de gemeentelijke vastgoedonderdelen. De kosten van dit groot onderhoud zijn in de nulmeting in beeld gebracht en maken naast de gemiddelde kapitaallasten deel uit van de huurprijzen.

Materieel

Veiligheidsregio IJsselland beschikt over een omvangrijke vloot aan voertuigen en operationeel materieel. Het team Beheer & Techniek is verantwoordelijk voor het beheer, het onderhoud en de inzetbaarheid van al het rijdend materieel en de daarbij behorende materialen. Hiermee wordt geborgd dat de operationele eenheden te allen tijde veilig, betrouwbaar en adequaat kunnen optreden. Binnen dit taakveld wordt continu gewerkt aan efficiency- en kwaliteitsverbeteringen in het beheer en onderhoud. Daarbij wordt steeds gezocht naar een zorgvuldige balans tussen enerzijds de betrokkenheid en praktische kennis van vrijwilligers binnen de brandweerkazernes en anderzijds de noodzakelijke professionaliteit en zakelijkheid vanuit de organisatie.

3.3 Financiering

De kaders voor financiering zijn gebaseerd op de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido) en de daaruit voortvloeiende uitvoeringsregelingen. Het eigen treasurybeleid van Veiligheidsregio IJsselland is vastgelegd in het treasurystatuut. In de Wet Fido is bepaald dat een financieringsparagraaf in de begroting wordt opgenomen. Ook is vastgelegd welke informatie de financieringsparagraaf dient te bevatten. Dit zijn:

- Kasgeldlimiet;
- Renterisiconorm;
- Liquiditeitsplanning en de financieringsbehoefte;
- Rentervisie;
- Rentekosten en renteopbrengsten verbonden aan de financieringsfunctie.

Berekening kasgeldlimiet en bepaling financieringspositie 2027

De kasgeldlimiet stelt grenzen aan de omvang van de financiering door middel van kort vermogen (looptijd korter dan 1 jaar). Voor gemeenschappelijke regelingen bedraagt de kasgeldlimiet 8,5% van de totale begrotingsomvang. Een gemeenschappelijke regeling mag twee kwartalen achter elkaar deze limiet overschrijden. Het gaat bij de kasgeldlimiet om het beperken van renterisico's op de korte schuld (korter dan een jaar). Korte schuld is bedoeld

voor het financieren van lopende uitgaven. Daarom wordt de kasgeldlimiet gekoppeld aan het begrotingstotaal, dat wil zeggen de totale lasten van de begroting inclusief tegelijkertijd met de begroting vastgestelde begrotingswijzigingen. In de praktijk is dat de begroting zoals die naar de toezichthouder wordt gezonden. Als, naar het oordeel van de toezichthouder, de begroting doelbewust is opgeblazen, dan kan de toezichthouder maatregelen nemen om het totaal te corrigeren.

De kasgeldlimiet voor Veiligheidsregio IJsselland bedraagt 8,5% van 61,7 miljoen euro = 5,24 miljoen euro. Tot aan deze limiet kan kort (looptijd < 1 jaar) worden geleend.

Renterisiconorm

Door berekening van de renterisiconorm verkrijgen wij inzicht in de omvang van de schuld waarover in enig jaar renterisico's worden gelopen. De renterisiconorm is gebaseerd op het begrotingstotaal en schrijft voor hoeveel maximaal geleend (herfinanciering) mag worden voor een periode langer dan een jaar. De renterisiconorm bedraagt 20% van het begrotingstotaal.

Voor 2027 is de verwachting dat er geen langlopende leningen worden afgesloten. In onderstaand overzicht wordt de renterisiconorm voor de Veiligheidsregio IJsselland voor 2027 weergegeven:

	Model B	2027 (bedragen x € 1.000)
1.	Renteherzieningen/ herfinanciering	-
2.	Aflossingen	533
3.	Renterisico (1+2)	533
4.	Renterisiconorm	12.340
5a.	Ruimte onder renterisiconorm (4>3)	11.807
5b.	Overschrijding renterisiconorm (3>4)	-
4a.	Begrotingstotaal	61.700
4b.	Percentage regeling	20%
4.	Renterisiconorm	12.340

Liquiditeitsplanning en financieringsbehoefte

De liquiditeitspositie wordt maandelijks opgemaakt. Op basis hiervan wordt de samenstelling van de financiering bepaald.

Met betrekking tot de lasten wordt de liquiditeitspositie bepaald door de uitgaven ten behoeve van de exploitatie en de investeringen. De exploitatie uitgaven zijn min of meer gelijkmatig over het jaar verdeeld. Maar door de toename van materieel en kapitaalgoederen en de tijdelijke overname van een deel van de jonge brandweerkazernes en -posten heeft Veiligheidsregio IJsselland een financieringsbehoefte. Dit leidt tot omvangrijke uitgaande kasstromen waardoor het aantrekken van leningen noodzakelijk was en is.

Bepaling financieringsbehoefte 2027:

Boekwaarde investeringen		€ 43.797.000
Reserves en voorzieningen	€ 5.705.000	
Langlopende leningen	€ 37.467.000	
		<u>€ 43.172.000</u>
Overschot aan financieringsmiddelen		<u>€ -625.000</u>

Uit het overzicht blijkt dat we per einde 2027 beschikken over een overschot aan financieringsmiddelen van circa 625.000 euro. Voor de vervangingsinvesteringen die in 2028 en de daaropvolgende jaren uitgevoerd zullen worden is aanvullende financiering noodzakelijk om dit te kunnen financieren.

Renterevisie

In de begroting 2027 zijn wij uitgegaan van de werkelijke rente op de langlopende leningen. Over de reserves en voorzieningen is geen rente berekend. Per saldo is het renteresultaat op het taakveld treasury voor 2027 vastgesteld op 593.940 euro. In onderstaande tabel is het renteschema voor 2027 opgenomen.

Renteschema		
a. De externe rentelasten over de korte en lange financiering	€	593.940
b. De externe rentebaten (rekeningcourant en schatkistbankieren)	-/- €	-
Totaal door te rekenen externe rente	€	593.940
c. De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend.	-/- €	-
De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-/- €	-
	-/- €	-
Saldo door te rekenen externe rente	€	593.940
d1. Rente over eigen vermogen	€	-
d2. Rente over voorzieningen (gewaardeerd op contante waarde)	€	-
De aan taakvelden (programma's inclusief overzicht Overhead) toe te rekenen rente	€	593.940
e. De werkelijk aan taakvelden (programma's inclusief overzicht Overhead) toegerekende rente (renteomslag)	-/- €	-
f. Renteresultaat op het taakveld treasury	€	-593.940

3.4 Verbonden partijen

Met het inzetten van verbonden partijen kunnen we bijdragen aan het realiseren van de doelstellingen van Veiligheidsregio IJsselland. Het deelnemen in een verbonden partij kan ook risico's met zich meebrengen. Dit laatste is een belangrijke reden geweest om in het Besluit begroting en verantwoording (BBV) de verplichting op te nemen om de bijdrage/ het risico van verbonden partijen te melden in een afzonderlijke paragraaf van zowel de begroting als de jaarstukken.

Een verbonden partij is een publiekrechtelijke of privaatrechtelijke organisatie waarin we zowel een bestuurlijk als een risicodragend financieel belang hebben. Een bestuurlijk belang is in deze context zeggenschap in de vorm van vertegenwoordiging in het bestuur of het hebben van stemrecht. Een risicodragend financieel belang wil zeggen dat we verlies

kunnen lijden bij een eventueel faillissement van de verbonden partij en/of aansprakelijk kunnen worden gehouden voor een bepaald bedrag als de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt.

De Commissie BBV beveelt aan om, vanwege het maatschappelijke of algemene belang en de mogelijke risico's, ook organisaties op te nemen in de paragraaf verbonden partijen indien:

- formeel juridisch geen sprake is van een verbonden partij door het ontbreken van een financieel belang, zoals gedefinieerd in het BBV, maar
- er wel sprake is van een structurele bekostiging in overwegende mate van (de activiteiten van) een organisatie via één of meer geldstromen (begrotingsfinanciering, subsidie en overeenkomst van opdracht) én een bestuurlijk belang.

Hieronder zijn vier partijen genoemd, die gezien kunnen worden als verbonden partijen van Veiligheidsregio IJsselland.

Gezamenlijke meldkamerfunctie van Brandweer/Multidisciplinaire Samenwerking

De gezamenlijke meldkamerfunctie van Brandweer/Multi (MKBM), een zelfstandig onderdeel van de MKON in Apeldoorn, valt onder de verantwoordelijkheid van de vijf veiligheidsregio's in Oost-Nederland. Zoals de Wet veiligheidsregio's aangeeft hebben deze regio's in 2023 hun afspraken over de meldkamersamenwerking vastgelegd in een bestuurlijk convenant.

Bestuurlijk en financieel belang

De besturen van de vijf veiligheidsregio's worden voor het beheer van de MKBM vertegenwoordigd door een bestuursraad, samengesteld uit de portefeuillehouders meldkamer. In het convenant is afgesproken welke onderwerpen in de bestuursraad aan de orde komen en welke worden voorgelegd aan de besturen van de afzonderlijke veiligheidsregio's voor besluitvorming.

De kosten van het takenpakket volgens de eigen begroting MKBM worden gezamenlijk door de partijen gedragen op basis van de verdeelsleutel, die is vastgesteld door de besturen van de veiligheidsregio's. Deze verdeelsleutel ondergaat geen jaarlijkse wijziging.

Risico

Geen bijzondere risico's. Financiële gevolgen voor de deelnemende veiligheidsregio's waarvoor niet al afspraken over de bekostiging gemaakt zijn, worden via het directieberaad en de bestuursraad aangeboden aan de besturen van de deelnemende veiligheidsregio's.

Stichting Brandweeropleidingen Gelderland Overijssel (Stichting BOGO)

Doelstelling

Het ontwikkelen en verzorgen van opleidingen, oefeningen en trainingen van brandweeredewerkers in opdracht van zes veiligheidsregio's, onder andere Veiligheidsregio IJsselland, op niet commerciële/ marktgerichte basis. Stichting BOGO is gevestigd in Hattem.

Bestuurlijk en financieel belang

Veiligheidsregio IJsselland heeft een bestuurlijk belang in Stichting BOGO. Er is sprake van zeggenschap en stemrecht door de vertegenwoordiging in het bestuur. De directeur veiligheidsregio/ commandant brandweer heeft zitting in het bestuur van de BOGO. Hij is benoemd op voordracht van het bestuur van Veiligheidsregio IJsselland.

Formeel heeft de veiligheidsregio geen financieel belang, zoals gedefinieerd in het BBV, in de Stichting BOGO. Veiligheidsregio IJsselland doet namelijk alleen betalingen aan de stichting voor afgesproken tegenprestaties. Formeel juridisch is Stichting BOGO daardoor voor de veiligheidsregio geen verbonden partij. Maar wat dit betreft volgen wij de aanbeveling van de Commissie BBV, genoemd in de inleiding, op en blijven wij Stichting BOGO opnemen in de paragraaf Verbonden partijen.

Risico

Als veiligheidsregio nemen we van de BOGO-opleidingen af op basis van instroom en doorontwikkeling van beroepsbrandweerlieden/ brandweervrijwilligers. Sinds enkele jaren factureert en ontvangt de BOGO de hele bedragen voorafgaand aan de opleidingen. Mocht de BOGO in financiële problemen komen dan kunnen de vooruitbetalingen voor de veiligheidsregio wel een risico opleveren als de afgesproken opleidingen niet of beperkt doorgaan en terugbetaling aan de veiligheidsregio niet mogelijk is. Het risico is klein omdat de Stichting BOGO een gedegen financieel beheer voert, vertegenwoordigers van de veiligheidsregio's en drie gemeenten het bestuur vormen en omdat de zes veiligheidsregio's geen andere financiële banden met de BOGO hebben dan alleen die van opdrachtgevers.

Werkgevers Vereniging Samenwerkende Veiligheidsregio's (WVSV)

Doelstelling

De landelijke Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio's (WVSV) heeft tot doel het namens de veiligheidsregio's, als gezamenlijke werkgeversorganisatie, voeren van onderhandelingen en sluiten van collectieve arbeidsovereenkomsten en arbeidsvoorwaardenovereenkomsten met werknemersorganisaties ten behoeve van het personeel van de veiligheidsregio's.

Bestuurlijk en financieel belang

Veiligheidsregio IJsselland heeft een bestuurlijk belang in de WVSV. Volgens de statuten van de vereniging is de voorzitter van het algemeen bestuur van Veiligheidsregio IJsselland afgevaardigde naar de algemene vergadering van de WVSV. Een lid van het algemeen bestuur (de waarnemend voorzitter) is plaatsvervangend lid van die algemene vergadering.

De kosten van de vereniging worden gedekt uit de contributiegelden. Voor het lidmaatschap is de veiligheidsregio per verenigingsjaar een contributie verschuldigd, waarvan de hoogte elk jaar door de algemene vergadering wordt vastgesteld. De contributie vormt geen

risicodragend financieel belang in de zin van het BBV. De veiligheidsregio's kunnen ook niet aansprakelijk worden gehouden voor een bepaald bedrag als de WVSV haar verplichtingen niet nakomt. De WVSV is daarmee geen verbonden partij, zoals omschreven in het BBV.

Risico

Geen bijzondere risico's.

Nederlands Instituut Publieke Veiligheid (NIPV)

Doelstelling

Het Nederlands Instituut Publieke Veiligheid is ingesteld door de Wet veiligheidsregio's en heeft wettelijke taken op het gebied van de brandweezorg, de rampenbestrijding, de crisisbeheersing en de geneeskundige hulpverlening. Daarnaast voert het NIPV werkzaamheden uit in opdracht van en voor een of meer veiligheidsregio's.

Bestuurlijk en financieel belang

Het NIPV heeft een algemeen bestuur, dat bestaat uit de voorzitters van de veiligheidsregio's gezamenlijk. Daarmee heeft Veiligheidsregio IJsselland een bestuurlijk belang in het NIPV. De bijdrage van Veiligheidsregio IJsselland voor collectieve en individuele dienstverlening van het NIPV bedraagt circa 1,8 miljoen euro per jaar. Formeel heeft de veiligheidsregio geen financieel belang, zoals gedefinieerd in het BBV, in het NIPV omdat de veiligheidsregio alleen betalingen doet aan het NIPV voor afgesproken tegenprestaties. Formeel juridisch is het NIPV daardoor voor de veiligheidsregio geen verbonden partij. We volgen echter wel de aanbeveling van de Commissie BBV, genoemd in de inleiding, op en blijven het NIPV opnemen in de paragraaf Verbonden partijen.

Risico

Het risico is nihil. Het NIPV is een publiekrechtelijk rechtspersoon, net als gemeenten en veiligheidsregio's.

3.5 Vennootschapsbelasting

Vanaf 1 januari 2016 zijn overheidsondernemingen van bijvoorbeeld gemeenten, provincies en waterschappen belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting (VPB). Met deze wetswijziging wil de Nederlandse overheid gelijkheid creëren tussen overheidsondernemingen en private ondernemingen. De hiermee samenhangende financiële gevolgen voor de Veiligheidsregio IJsselland zijn nihil. Voor de vennootschapsbelasting die op de activiteiten drukt die door de belastingdienst als VPB-plichtig worden aangemerkt, is voor 2027 geen bedrag geraamd. Omdat wij onze activiteiten verrichten tegen kostprijs en zonder winstoogmerk verwachten wij geen heffing voor de vennootschapsbelasting in 2027.

4 Financiële paragrafen

4.1 Overzicht van baten en lasten

		Meerjarenramingen x € 1.000,--		
Programma Veiligheid	Begroting 2027	2028	2029	2030
Exploitatielasten				
Risico- en crisisbeheersing	8.505.560	8.735	8.735	8.735
Brandweezorg	37.533.950	37.994	37.994	37.994
Totaal exploitatielasten	46.039.510	46.729	46.729	46.729
Exploitiatiebaten				
Risico- en crisisbeheersing	-190.260	-190	-190	-190
Brandweezorg	-327.701	-328	-328	-328
Totaal exploitatiebaten	-517.961	-518	-518	-518
Saldo's				
Risico- en crisisbeheersing	8.315.300	8.544	8.544	8.544
Brandweezorg	37.206.249	37.666	37.666	37.666
Totaal programma Veiligheid	45.521.549	46.211	46.211	46.211
Organisatie				
Exploitatielasten				
Bedrijfsvoering	9.762.383	9.762	9.762	9.762
Ondersteuning	5.807.105	5.807	5.807	5.807
Heffing voor de vennootschapsbelasting	0	0	0	0
Totaal exploitatielasten	15.569.488	15.569	15.569	15.569
Exploitiatiebaten				
Bedrijfsvoering	-3.412.757	-3.413	-3.413	-3.413
Ondersteuning	0	0	0	0
Heffing voor de vennootschapsbelasting	0	0	0	0
Totaal exploitatiebaten	-3.412.757	-3.413	-3.413	-3.413
Saldo's				
Bedrijfsvoering	6.349.626	6.350	6.350	6.350
Ondersteuning	5.807.105	5.807	5.807	5.807
Heffing voor de vennootschapsbelasting	0	0	0	0
Totaal Organisatie	12.156.731	12.157	12.157	12.157
Algemene dekkingsmiddelen				
Gemeentelijke bijdrage	-47.961.672	-49.052	-49.052	-49.052
Rijksbijdrage	-9.315.469	-9.315	-9.315	-9.315
Saldo algemene lasten en dekkingsmiddelen	-57.277.141	-58.367	-58.367	-58.367
Gerealiseerde totaal saldo baten en lasten	401.139	0	0	0
Bij: onttrekkingen aan reserves				
Programma Veiligheid	-493.153	0	0	0
Algemene lasten en dekkingsmiddelen	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen aan reserves	-493.153	0	0	0
Af: stortingen in reserves				
Programma Veiligheid	0	0	0	0
Algemene lasten en dekkingsmiddelen	92.014	0	0	0
Totaal stortingen in reserves	92.014	0	0	0
Saldo reserve mutaties	-401.139	0	0	0
Gerealiseerde resultaat	0	0	0	0

Kostencategorie	Begroting 2027
Exploitatielasten	
1. Personeelskosten	37.367.382
2. Huisvestingskosten	6.925.934
3. Brandweermaterieel	7.280.253
4. Opleiden & oefenen	3.398.861
5. Automatisering & verbindingen	2.780.845
6. Rente	593.940
7. Beheerskosten	1.323.120
8. Overige kosten	1.938.663
Totaal exploitatielasten	61.608.998
Exploitatiebaten	
9a. Baten	-225.480
9b. Bijdrage GGD	-3.514.977
10a. Gemeentelijke bijdrage	-48.151.933
10b. Rijksbijdrage BDuR	-9.315.469
Totaal exploitatiebaten	-61.207.859
Bij: onttrekkingen aan reserves	
Programma Veiligheid	-493.153
Algemene lasten en dekkingsmiddelen	0
Totaal onttrekkingen aan reserves	-493.153
Af: stortingen in reserves	
Programma Veiligheid	0
Algemene lasten en dekkingsmiddelen	92.014
Totaal stortingen in reserves	92.014
Saldo reserve mutaties	-401.139
Gerealiseerde resultaat	0

4.2 Toelichting overzicht van baten en lasten

In bovenstaande overzichten is de ontwikkeling van de baten en lasten weergegeven, inclusief de meerjarenraming tot en met 2030. De totale exploitatiebegroting voor 2027 bedraagt per saldo 61,6 miljoen euro. Daarvan is 46,0 miljoen euro toe te rekenen aan het programma Veiligheid, bestaande uit de onderdelen risico- en crisisbeheersing (8,5 miljoen euro) en brandweezorg (37,5 miljoen euro). De lasten voor de ondersteunende organisatieonderdelen, waaronder bedrijfsvoering (9,8 miljoen euro) en overige ondersteuning (5,8 miljoen euro), bedragen per saldo 15,6 miljoen euro. Het overzicht presenteert de geraamde baten en lasten per (sub)programma, waarbij de overheadkosten afzonderlijk inzichtelijk zijn gemaakt. Tevens zijn de algemene dekkingsmiddelen, zoals de gemeentelijke bijdrage en de rijksbijdrage en de mutaties in de reserves opgenomen. Een nadere specificatie van de overheadkosten is opgenomen in de bijlage van deze programmabegroting.

Het overzicht van baten en lasten is opgesteld op basis van de uitgangspunten uit de Kaderbrief 2027, zoals vastgesteld door het algemeen bestuur van Veiligheidsregio IJsselland op 11 februari 2026. Uit deze kaderbrief blijkt dat zowel landelijke- als regionale ontwikkelingen zich opstapelen, ieder met eigen (financiële) onzekerheden. De financiële positie van Veiligheidsregio IJsselland bevindt zich daarbij op de rand van de nullijn. De ruimte om financiële tegenvallers binnen de eigen begroting op te vangen is nagenoeg verdwenen, terwijl de wettelijke en bestuurlijke opgaven onverminderd toenemen. Deze kwetsbare uitgangspositie wordt zichtbaar in het voorlopige jaarrekeningresultaat over 2025. Daaruit blijkt een negatief saldo voor de deelnemende gemeenten van circa 15.000 euro. Dit onderstreept dat 2025 financieel een uitdagend jaar was.

De druk op de financiën van de Veiligheidsregio IJsselland neemt de komende jaren verder toe. Enerzijds staan de financiën van gemeenten onder druk door aangekondigde kortingen op rijksbijdragen en herverdeling binnen het gemeentefonds, wat doorwerkt in de beschikbare middelen voor de veiligheidsregio. Anderzijds is als gevolg van landelijke besluitvorming vanaf 2026 een structurele korting van 10% op de BDuR-rijksbijdrage doorgevoerd, met een direct en blijvend negatief effect op het financiële kader van de veiligheidsregio in de daaropvolgende jaren. Tegelijkertijd nemen de wettelijke opgaven toe, onder meer op het gebied van crisisbeheersing, informatievoorziening en regionale weerbaarheid. Voor deze extra opgaven worden aanvullende middelen via de BDuR-rijksbijdrage verstrekt, maar deze zijn doelgebonden en bieden geen ruimte voor het opvangen van bredere kostenstijgingen binnen de organisatie.

Daarnaast nemen de structurele kosten en risico's voor de organisatie toe. De invoering van de landelijke PTSS-regeling per 1 februari 2026 kan leiden tot moeilijk voorspelbare lasten, waarbij de kosten van individuele gevallen volledig voor rekening van de regio komen. Vervolgens vormen de kosten voor brandweeropleidingen een blijvend financieel knelpunt door een toenemende instroombehoefte, intensievere opleidingsprogramma's en tariefstijgingen die sneller verlopen dan de reguliere begrotingsindexatie. Ook de kosten voor bedrijfsvoering en ICT nemen de komende jaren aanzienlijk toe. Met name stijgende licentieprijzen en strengere eisen aan digitale veiligheid vragen om extra investeringen in informatievoorziening. Deze ontwikkelingen beperken de financiële wendbaarheid verder.

Bovenstaande ontwikkelingen vertalen zich direct in de begrotingen voor 2026 en 2027. Door het algemeen bestuur van Veiligheidsregio IJsselland is besloten om de structurele 10%-korting op de BDuR-rijksbijdrage gedurende deze twee jaren incidenteel binnen de eigen programmabegroting op te vangen. Dit gebeurt door het hanteren van een afwijkend indexeringspercentage en het treffen van aanvullende, tijdelijke maatregelen. Hiermee wordt beoogd de begroting voor 2026 en 2027 sluitend te houden, hoewel de structurele financiële ruimte beperkt blijft. Voor 2027 is in de staat van baten en lasten een incidentele taakstelling opgenomen van 916.942 euro. Voor het boekjaar 2028 is het uitgangspunt dat de tijdelijke maatregelen uit de voorgaande jaren worden teruggedraaid en opnieuw structureel worden verwerkt in de primaire begroting. Dit is noodzakelijk om structurele scheefgroei in de begroting te voorkomen en de financiële basis op langere termijn te versterken. In onderstaande tabel is de opbouw van de verwerking van de taakstelling voor de boekjaren 2026 en 2027 opgenomen.

Verwerking taakstelling BDuR:	2026	2027	Totaal
Besparing aanpassen indexpercentage	448.568	460.679	909.247
<i>Overige aanpassingen t.b.v. taakstelling</i>			
Tijdelijk aframen van de flexibele schil (1 fte)	91.812	97.362	189.174
Besparing kapitaalslasten door uitstellen investeringen	79.460	81.605	161.065
Niet toekennen verhoging extra BDuR IV	112.000	112.000	224.000
Niet toekennen verhoging extra BDuR CB	165.295	165.295	330.590
Totale taakstelling	897.135	916.942	1.814.077

In de kaderbrief 2027 zijn de begrotingsregels vastgesteld voor de indexering van de lonen (5,10%) en overige prijzen (2,70%). Deze vormen het uitgangspunt voor de primaire begroting 2027. Omdat de loonindexering rechtstreeks samenhangt met CAO-ontwikkelingen is besloten deze ongewijzigd te laten en 5,10% aan te houden als indexeringspercentage op de loonkosten. De prijsindexering in de begroting volgt de jaarlijkse raming van het Centraal Planbureau voor de prijsontwikkeling van het Bruto Binnenlands Product (BBP). In 2026 is hiervan tijdelijk afgeweken door een lagere prijsindex van afgerond 2% toe te passen om een deel van de taakstelling op te vangen. Omdat deze lagere indexering het uitgangspunt vormt voor de jaren na 2026, heeft dit ook effect op het begrotingsniveau in 2027. Voor 2027 wordt aangesloten bij de standaard CPB-indexering van 2,70%.

Daarnaast wordt in 2027 voortgebouwd op de overige tijdelijke maatregelen uit 2026. Het resterende deel van de taakstelling wordt ingevuld door het tijdelijk niet inzetten van extra BDuR-middelen voor informatievoorziening en crisisbeheersing (277.295 euro), het opnieuw uitstellen van investeringen wat leidt tot lagere kapitaalslasten (81.605 euro) en het tijdelijk aframen van 1 fte van de flexibele schil (97.362 euro).

Door middel van bovenstaande maatregelen wordt invulling gegeven aan de taakstelling voor 2027 van in totaal 916.942 euro, waarmee de begroting voor 2027 sluitend kan worden opgesteld.

4.3 Gemeentelijke bijdrage (algemene dekkingsmiddelen)

De bijdrage per gemeente is berekend overeenkomstig de besluitvorming over de verdeelmethode op 8 december 2021. Het algemeen bestuur heeft daarbij gekozen voor een verdeelsleutel waarbij 50% is gebaseerd op historische kosten en 50% op de uitkering uit het gemeentefonds. De bijdrage per gemeente is opgenomen in de bijlage en bestaat uit een vast aandeel voor de wettelijke taken aangevuld met de bijdrage voor Bevolkingszorg.

De prijzen voor 2027 zijn geïndexeerd met 5,10% voor de loonkosten en 2,70% voor overige prijzen. De toepassing van deze indexering leidt tot een totale stijging van de gemeentelijke bijdrage van 1.732.372 euro ten opzichte van de bijdrage die werd betaald in 2026. Deze stijging bestaat in de eerste plaats uit de reguliere loon- en prijsindexatie die jaarlijks wordt toegepast om de begroting aan te laten sluiten bij de verwachte economische ontwikkelingen. Dit betreft de indexering van toelagen binnen Bevolkingszorg (5.002 euro),

de indexering van de reguliere loonkosten met 5,10% conform de septembercirculaire van het Gemeentefonds (900.104 euro) en de indexering van overige prijzen op basis van 2,70% conform de mutatie van de CPB-raming inzake de prijsmutatie van het Bruto Binnenlands Product (BBP) (494.874 euro).

Naast deze reguliere indexcomponenten maken ook de kapitaalslasten en rentelasten onderdeel uit van de totale indexering. De indexering van de kapitaalslasten van materiële vaste activa bedraagt 231.368 euro. Hierbij wordt gebruikgemaakt van de egalisatiereserve kapitaalslasten, waarmee de indexatie van nieuwe investeringen in het eerste jaar incidenteel wordt opgevangen. Dit voorkomt dat de volledige lastenstijging direct in het eerste begrotingsjaar doorwerkt in de gemeentelijke bijdrage. In de daaropvolgende jaren worden deze lasten structureel in de begroting verwerkt, zodat een stabiel en realistisch verloop van de kapitaalslasten wordt geborgd.

Daarnaast is er sprake van een toename van rentekosten als gevolg van aanvullende financiering ter ondersteuning van investeringen. In 2025 is hiervoor een nieuwe lening aangetrokken. De hiermee samenhangende rentelasten bedragen in 2027 101.026 euro. Deze lasten worden voor de jaren 2025 en 2026 binnen de bestaande begroting opgevangen en krijgen vanaf 2027 een structureel karakter in de begroting.

De indexatie van de gemeentelijke bijdrage voor het boekjaar 2027 is weergegeven in onderstaande tabel.

Categorie	Financiële consequentie
Index toelagen Bevolkingszorg o.b.v. prijsindex 2,70%	5.002
Index loonkosten (5,10%) o.b.v. septembercirculaire	900.104
Index kapitaalslasten materiële vaste activa	231.368
Toename rentekosten aanvullende financiering	101.026
Index overige prijzen (2,70%) o.b.v. mutatie BBP	494.874
Totale index gemeentelijke bijdrage 2027	1.732.372

In onderstaand kader is een opbouw van de totale gemeentelijke bijdrage weergegeven.

Opbouw van de gemeentelijke bijdrage	
Bijdrage 2026 excl. bijdrage bevolkingszorg	46.234.303
Bij: loonindex (5,1%) en prijsindex (2,7%)	1.727.370
Bijdrage 2027 gemeenten algemene dekkingsmiddelen	47.961.673
Bij: Bijdrage Bevolkingszorg	190.260
Bijdrage 2027 gemeenten	48.151.933

4.4 Rijksbijdrage (algemene dekkingsmiddelen)

Veiligheidsregio IJsselland ontvangt een rijksbijdrage van het ministerie van Veiligheid & Justitie in de vorm van de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR). Deze rijksbijdrage vormt, naast de gemeentelijke bijdrage, een belangrijke financiële basis voor de uitvoering van de wettelijke taken op het gebied van brandweezorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing. Naast de reguliere BDuR-bijdrage voor de uitvoering van de wettelijke taken ontvangt Veiligheidsregio IJsselland aanvullende, geormerkte rijksmiddelen voor de versterking van crisisbeheersing, informatievoorziening en regionale weerbaarheid. Deze middelen zijn specifiek bedoeld voor de uitvoering van landelijke intensiveringen binnen deze domeinen en kunnen niet worden ingezet ter dekking van algemene kostenstijgingen of voor de uitvoering van de wettelijke taken. Tevens is bepaald dat deze middelen de hoogte van de gemeentelijke bijdrage niet mogen raken en bij een overschot niet mogen terugvloeien naar de deelnemende gemeentes.

De hoogte van de BDuR-bijdrage wordt jaarlijks vastgesteld door het ministerie en gepubliceerd via de budgetcirculaires die doorgaans in juni en december verschijnen. In deze circularies worden de meest actuele bedragen voor het lopende begrotingsjaar en de meerjarige doorwerking opgenomen. Voor de begroting 2027 zijn de voorlopig vastgestelde bedragen uit de decembercirculaire 2025 als uitgangspunt genomen. Op basis hiervan bedraagt de rijksbijdrage voor Veiligheidsregio IJsselland afgerond 9,3 miljoen euro.

De BDuR-bijdrage bestaat in 2027 uit vier onderdelen die in de onderstaande tabel afzonderlijk zijn opgenomen. Bij de raming voor 2027 is rekening gehouden met de structurele taakstelling van 10% als gevolg van landelijke besluitvorming die vanaf 2026 van kracht is.

Categorie	Bijdrage
BDuR- bijdrage wettelijke taken	6.380.733
Aanvullende BDuR- bijdrage Crisisbeheersing	1.371.032
Aanvullende BDuR- bijdrage Informatievoorziening	929.360
Aanvullende BDuR- bijdrage Weerbaarheid	634.344
Totale Rijksbijdrage BDuR 2027	9.315.469

4.5 Overige bijdragen

De veiligheidsregio verwacht in 2027 circa 3,7 miljoen euro aan overige bijdragen te ontvangen. Het grootste deel hiervan, 3,5 miljoen euro, betreft de bijdrage van GGD IJsselland in de gezamenlijke uitvoering van bedrijfsvoeringstaken. Het resterende bedrag van 225.000 euro bestaat uit overige baten, zoals opbrengsten uit de verkoop van activa en huurontvangsten van derden.

4.6 Geprognosticeerde balans

Met het oog op een betere raming en beheersing van het EMU-saldo (Economische en Monetaire Unie) wordt in het BBV een geprognosticeerde balans voorgeschreven en het meerjarig opnemen van het EMU-saldo in een begrotingsparagraaf. Met het opnemen van een geprognosticeerde balans krijgt het bestuur meer inzicht in de ontwikkeling van onder meer investeringen, het aanwenden van reserves en voorzieningen en in de financieringsbehoefte. In het onderstaande overzicht is de geprognosticeerde balans (per 31-12 van enig jaar) opgenomen.

Balans per ultimo boekjaar

(Bedragen in duizenden euro's)

Activa	2027	2028	2029	2030
Vaste activa				
Immateriële vaste activa	0	0	0	0
Materiële vaste activa	51.795	54.228	53.612	53.037
Financiële vaste activa	0	0	0	0
Totaal vaste activa	51.795	54.228	53.612	53.037
Vlottende activa				
Voorraad	145	125	100	105
Vorderingen	1.775	1.500	1.475	1.500
Liquide middelen	1.020	1.025	1.020	1.015
Overlopende activa	3.000	2.750	2.550	2.750
Totaal vlottende activa	5.940	5.400	5.145	5.370
	57.735	59.628	58.757	58.407

Balans per ultimo boekjaar

(Bedragen in duizenden euro's)

Passiva	2027	2028	2029	2030
Vaste passiva				
Eigen vermogen	5.750	5.875	5.973	6.014
Voorzieningen	777	828	875	900
Langlopende schulden	45.058	46.925	46.359	45.793
Totaal vaste activa	51.585	53.628	53.207	52.707
Vlottende passiva				
Kortlopende schulden	2.350	2.200	2.150	2.200
Overlopende passiva	3.800	3.800	3.500	3.500
Totaal vlottende passiva	6.150	6.000	5.650	5.700
	57.735	59.628	58.857	58.407

In de voorspelde balans is rekening gehouden met de geplande investeringen voor 2026-2030 en een stabiel werkkapitaal. Ook zijn de geplande mutaties in reserves en voorzieningen verwerkt. De behoefte aan langlopende financiering is bepaald op basis van het meerjareninvesteringsplan, de vastgelegde financieringsstructuur en cashflowmutaties.

4.7 Verdeling naar de verschillende taakvelden

Een uniforme indeling van de programmabegroting in taakvelden wordt voorgeschreven om te komen tot een verbeterde interne sturing en betrouwbare informatie, onder andere op basis van externe vergelijkbaarheid.

Taakveld (bedragen in duizenden euro's)	Realisatie 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Meerjarenramingen		
				2028	2029	2030
Baten: Programma Veiligheid						
0.1 Bestuur	20	20	0	0	0	0
0.4 Overhead	3.652	3.260	3.412	3.412	3.412	3.412
0.5 Treasury	708	0	0	0	0	0
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	55.597	54.815	57.795	58.885	58.885	58.885
Totale baten Programma Veiligheid	59.977	58.095	61.207	62.297	62.297	62.297
Lasten: Programma Veiligheid						
0.1 Bestuur	89	82	88	88	88	88
0.4 Overhead	15.122	14.841	15.569	15.569	15.569	15.569
0.5 Treasury	584	0	0	0	0	0
0.8 Overige baten en lasten	-5	654	693	693	693	693
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	43.471	42.585	44.922	45.611	45.611	45.611
2.1 Verkeer en vervoer	263	327	336	336	336	336
Totale lasten Programma Veiligheid	59.524	58.489	61.608	62.297	62.297	62.297
Saldo voor bestemming Programma Veiligheid	453	-394	-401	0	0	0
Mutatie reserves	342	394	401	0	0	0
Resultaat na bestemming Programma Veiligheid	795	0	0	0	0	0
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0
Resultaat overzicht baten en lasten na belasting	795	0	0	0	0	0

4.8 EMU-saldo

Het EMU (Economische en Monetaire Unie)-saldo betreft het vorderingensaldo van de overheid. Uit de meerjarige balansposities van de geprognostiseerde (meerjaren-)balans kan het EMU-saldo meerjarig worden bepaald. Het EMU-saldo is het saldo van de mutaties in de vorderingen en de mutaties in de schulden van het begrotingsjaar (t) ten opzichte van het begrotingsjaar (t-1), ofwel de som van de mutaties van de vaste en vlottende financiële activa minus de som van de mutaties van de vaste en vlottende schuld.

Algemene gegevens:			
Overheidslaag:	Gemeenschappelijke Regeling		
Berichtgevernaam:	Veiligheidsregio IJsselland		
Jaar:	2027		
	2026	2027	2028
Omschrijving	x € 1000,-	x € 1000,-	x € 1000,-
	Volgens realisatie, aangevuld met raming resterende periode	Volgens begroting 2027	Volgens meerjarenraming in begroting 2028
1. Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	394	401	0
2. Mutatie (im)materiële vaste activa	4.150	7.998	2.433
3. Mutatie voorzieningen	-123	51	47
4. Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	-23	-40	-20
5. Verwachte boekwinst/verlies bij de verkoop van financiële vaste activa en (im)materiële vaste activa, alsmede de afwaardering van financiële vaste activa			
Berekend EMU-saldo	-3.856	-7.506	-2.366

4.9 Uiteenzetting van de financiële positie

Nieuw beleid

Voor nieuw beleid blijft het uitgangspunt 'nieuw voor oud' onverkort van toepassing. Nieuwe ontwikkelingen zoals aangescherpte eisen op het gebied van informatiebeveiliging, digitalisering, veranderende wet- en regelgeving en toenemende maatschappelijke opgaven, kunnen leiden tot aanvullende kosten die niet binnen de bestaande begroting kunnen worden opgevangen. Indien hiervan sprake is, worden hierover expliciete keuzes aan het algemeen bestuur voorgelegd.

Meerjarenperspectief

Niet alle financiële effecten voor de toekomst zijn te kwantificeren terwijl een aantal ontwikkelingen zich zeker voor zullen gaan doen. Enkele belangrijke ontwikkelingen zijn:

1. Invoering van de regeling erkenning en aanspraken PTSS als beroepsziekte;
2. Het verhogen van informatieveiligheid en het uitbreiden van de informatievoorziening;
3. Het opleiden van nieuwe vrijwilligers in het kader van een hoger personeelsverloop;
4. Extreme prijsstijgingen van prijs- en loonkosten bij toeleveranciers.

Jaarlijks terugkerende arbeidskosten

Op grond van het Besluit begroting en verantwoording (BBV) is het niet toegestaan voorzieningen te vormen voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten en daarmee samenhangende verplichtingen met een vergelijkbaar volume. Dit is tevens het beleid van Veiligheidsregio IJsselland. Het betreft hierbij onder meer verplichtingen rondom vakantiegeld, het reguliere opgebouwde saldo aan vakantiedagen en andere jaarlijks terugkerende verlofgerelateerde aanspraken. De financiële consequenties van bijvoorbeeld het opnemen en toekennen van verlof vallen onder deze categorie en worden structureel binnen de begroting gedekt. Voor dergelijke verplichtingen wordt geen voorziening gevormd; de omvang hiervan wordt opgenomen onder de 'niet uit de balans blijvende verplichtingen'.

Met ingang van 2022 is binnen Veiligheidsregio IJsselland een voorziening gevormd voor verlofsparen (spaarverlof). Deze voorziening heeft betrekking op niet-jaarlijks terugkerende arbeidskosten, waaronder het bovenmatig stuwmeer aan verlof, het wettelijk verlofsparen en de opgebouwde gekochte uren binnen het Individueel Keuzebudget (IKB). Deze verplichtingen kunnen niet worden aangemerkt als jaarlijks terugkerend met een vergelijkbaar volume en worden daarom in overeenstemming met de BBV-richtlijnen via een voorziening afgedekt.

Vervangingsinvesteringen

In bijlage 2 zijn de (vervangings)investeringen voor het jaar 2027 opgenomen, conform het meerjareninvesteringsplan. Deze investeringen zijn gerubriceerd volgens de BBV-categorieën. De geplande investeringen kwalificeren als investeringen met economisch nut en worden geactiveerd overeenkomstig het vastgestelde activabeleid. De financiële effecten van deze investeringen hebben geen invloed op de exploitatiebegroting van 2027, aangezien de afschrijving aanvangt in het jaar volgend op ingebruikname.

Reserves en voorzieningen

Het geraamde verloop van de reserves en voorzieningen in 2027 is als volgt:

Reserves	Boekwaarde 1-1-2027	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31-12-2027
Algemene reserve	1.120.000			1.120.000
Transitie Meldkamer	206.603		19.144	187.459
Ontwikkelingen Veiligheidsregio	381.500			381.500
Reserve Ontwikkelingen Informatievoorziening	970.184	212.500		1.182.684
Reserve Ontwikkelingen Crisisbeheersing	274.730	58.639	27.909	305.460
Reserve Ontwikkelingen Weerbaarheid	375.000	175.000		550.000
Egalisatiereserve kapitaallasten*	2.376.983	92.014	446.100	2.022.897
Totaal	5.705.000	538.153	493.153	5.750.000

*De egalisatiereserve is voor opvang van de fluctuatie in de kapitaalslasten. Daarnaast kan deze reserve worden ingezet voor de demping van de toekomstige meerkosten energietransitie.

Voorzieningen	Boekwaarde 01-01-2027	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31-12-2027
Spaarverlof	751.000	26.000		777.000
Totaal	751.000	26.000		777.000

5 Bijlagen

Gemeentelijke bijdrage 2027

Gemeente	Percentage	Gemeentelijke bijdrage 2026 (excl. bijdrage Bevolkingszorg)	Indexering 2027	Bijdrage bevolkingszorg (o.b.v. het inwoneraantal)	Totale bijdrage in begroting 2027
Dalfsen	5,44%	2.329.369	93.994	10.353	2.433.716
Deventer	18,89%	8.887.034	326.278	35.938	9.249.250
Hardenberg	11,48%	5.060.670	198.377	21.850	5.280.897
Kampen	10,24%	3.922.857	176.893	19.484	4.119.233
Olst-Wijhe	3,44%	1.726.350	59.446	6.548	1.792.344
Ommen	3,49%	1.725.352	60.215	6.632	1.792.200
Raalte	6,99%	3.070.365	120.822	13.308	3.204.495
Staphorst	3,25%	1.293.938	56.208	6.191	1.356.337
Steenwijkerland	8,28%	4.013.424	143.011	15.752	4.172.186
Zwartewaterland	4,26%	2.055.955	73.536	8.100	2.137.590
Zwolle	24,23%	12.148.989	418.590	46.105	12.613.684
Totaal	100,00%	46.234.303	1.727.370	190.260	48.151.933

Investeringen 2027

Categorie	Bedrag
Bedrijfsgebouwen	
Inventaris diverse kazernes	166.000
Brandweerlockers en kasten	50.000
Beeldschermen kazernes	40.000
Vervangen keukenblokken kazernes	30.000
Plaatsen nieuwe AED's	23.000
Vervoersmiddelen	
Tankautosputten	1.970.000
Dienstvoertuig	990.450
Vrachtwagen	500.000
WTS 500	2.625.000
ICT	
Netwerkkomponenten/gebruikersapparatuur	350.000
Brandveiligheidsvoorzieningen	
Communicatiemiddelen	1.421.325
Bepakking voertuig	251.100
Beschermende kleding/uitrusting	574.950
Adembeschermingsmiddelen	3.835.728
Overige (innovatie, AED's e.d.)	317.895
	13.145.448

Specificatie kosten overhead

Jaar 2027	Baten	Lasten	Saldo
Bedrijfsvoering	-3.412.757	9.762.383	6.349.626
Directie	0	567.711	567.711
Bestuur & Organisatie	0	618.180	618.180
Communicatie	0	829.473	829.473
Informatievoorziening	0	1.675.340	1.675.340
Managers	0	1.678.898	1.678.898
Management ondersteuning	0	437.504	437.504
	-3.412.757	15.569.488	12.156.731